

Nytt medlem i valgkomitéen: Bonde Inge Krogstad, Lundamo
Formann i valgkomitéen: Sivilagronom Einar Øyen, Fosslandsosen.

Etter valgene ble det adgang til diskusjon av aktuelle temaer.

Ole Lie tok opp spørsmål om heving av kontingenten. Han mente det ville bli aktuelt å heve kontingenten for årsmedlemskap i Det norske jord- og myrselskap og at dette gjennom samarbeidsavtalen ville få konsekvenser for Trøndelag Myrselskap. Årsmøtet hadde ingen innvending.

Lie orienterte også om utviklinga ved Landbrukets analysesenter. Det vil bli nødvendig med noe prisheving. Spørsmålet om koordinatbestemming av prøvene ble også kommentert.

Etter spørsmål lovet Lie å ta opp med

Selmer-Olsen spørsmålet om å få med K-HNO₃-analyse i en «pakke».

EDB-programmet for gjødselplanlegging er under revisjon, men komitéen som arbeider med dette er avhengig av brukererfaringer.

Grønning tok opp forholdet med at torvprodusentene er pålagt avgift på kr. 1,00 pr. m³ torv som kontrollavgift til STIL. Han syntes dette var urettferdig så lenge produsentene selv sørget for analyse av produktene sine.

Etter årsmøtet var det foredragsmøte. Førsteamanuensis Ragnar Bærug holdt foredrag om handelsgjødsel og produktkvalitet og bonde Arvid Wold om alternativt jordbruk.

Inge Olav Nøvik
sekretær

Biogassproduksjon av halm kan gi jordforbedringsmidler

Nedenstående notis er hentet fra «Bioenergi», juni 1988. Det er en informasjonsserie om produksjon og bruk av biomasse til energi som utgis av Det norske Skogselskap i samarbeid med Norges landbruksvitenskapelige forskningsråd, Olje og energidepartementet og Norsk bioenergiforum.

Opp gjennom årene har halm nærmest blitt betraktet som et nødvendig onde i forbindelse med kornproduksjonen.

I en periode var det vanlig å brenne av halmen direkte på jordet, og pløye ned asken. I de siste årene har det blitt mer vanlig å sanke inn halmen og benytte

den som tilleggsfôr i forbindelse med kjøtt- og melkeproduksjon. En stor ulempe med begge metodene er at jorden etter hvert får tilbakeført minimale mengder organisk materiale. Direkte nedpløying av halmen vil i løpet av få år kunne skape problemer i form av oppho-

ping av dårlig omsatt halm og stor nitrogenbinding i dyrkingsmediet.

Ved Sydkraft i Skåne er det satt igang et forsøksprosjekt med sikte på å utvikle en enkel og billig metode for biogassproduksjon fra halm. Tanken er at hvert enkelt gårdsanlegg skal fermentere halmen til biogass og lett nedbrytbare organiske forbindelser som i løpet av noen måneder kan føres tilbake til jorden som et førsteklasses jordforbedringsmiddel. Prosjektet gjennomføres av Bengt Edwall i Sydkraft, som også har engasjert Enerchem AB. Enerchem AB er et konsulentfirma i Lund med spesiell kompetanse innen miljøvennlig energi-produksjon.

Etter en del forstudier i liten skala, har Sydkraft bygget to fullskala forsøksreaktorer ved Skurups Landbruksskola i nærheten av flyplassen ved Malmö. Reaktorene skal benyttes til forsøk vinteren 1988/89.

Selve reaktorene består av to store gasstette sekker som er lagt i store utgravde grøfter. Den ene sekken er laget av vevet plast, den andre er laget av gummi. Reaktorene er forsynt med et enkelt vannsirkulasjonsanlegg, som skal sørge for optimal regulering av fuktighet og temperatur.

Selve fermenteringsprosessen starter om høsten, når halmen er samlet inn, kuttet i passende størrelse og lagt i reaktorene. Halmen blir podet med bakteriekulturer fra kloakkslam. De første

dagene går prosessen under aerobe forhold. I denne perioden blir en del kompliserte forbindelser brutt ned, samtidig som temperaturen stiger. Når halmtemperaturen har steget til ca. 30° C, lukkes reaktoren, samtidig som toppen isoleres med halmballer. Reaktoren skal etter planen gi gass under hele vinteren, til innholdet tas ut om våren og spres som jordforbedringsmiddel. Det er beregnet at ca. 30 tonn halm i løpet av en vinter vil gi biogass tilsvarende 5 000 liter olje.

Sydkraft har skissert følgende målsetting for prosjektet:

- Å utvikle enkle og billige håndteringsrutiner
- Optimalisere gassmengde og kvalitet
- Utvikle enkel prosesstyring
- Måle netto energiutbytte
- Undersøke restproduktenes gjødselverdi

Sydkraft vil også foreta en grundig økonomisk analyse av metoden, for å vurdere nærmere om den kan utnyttes kommersielt.

Dersom metoden viser seg å gi forventet gassproduksjon samtidig som halmen brytes ned til et lett omsetlig jordforbedringsmiddel, bør dette være interessant også for jordbrukere over store deler av Norge.

Vi vil komme tilbake til denne saken når Sydkraft/Enerchem har gitt ny informasjon om prosjektet.

AKM